

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 42

CLEVELAND 3, O. TUESDAY MORNING, MARCH 1, 1949

LETO LI.—VOL. LI.

VESTI IZ SLOVENIJE

OBSODBA V NOVIH MESTU. — Kmet Rupar Janez, ki je imel 51 ha veliko posestvo, od tega 10 ha obdelovalne zemlje, ni hotel prijaviti svoje zemlje in živine. Obsojen je bil na zapleno celotnega premoženja ter eno leto in tri mesece odvzema prostosti s prisilnim delom.

Kmet Osolnik Anton iz Muhabera KLO Kamence, ki je imel 29 ha zemlje, ni obdeloval zemlje tako, kot bi jo moral. Pred vojno je pridelal letno cca 250 mernikov pšenice, letos pa komaj 50. Prej je redil 10 do 15 prašičev, sedaj pa samo tri. Tudi krompirja je pred vojno pridelal toliko, da ga je prodal po 1 vagon, sedaj pa ga ima samo za lastno uporabo. Poleg vsega tega ni plačal odmerjenih davkov, zemljo pa, ki bi jo moral sam obdelati, je oddajal najemnikom. Sodišče ga je obsodilo na zapleno premoženja in pogojno na 1 leto odvzema prostosti s prisilnim delom.

POZIV ZA MNOŽIČNO KONTROLO. — Titovski komunistični tisk zahteva "množično kontrolo" po vseh trgovinah. Po raznih trgovinah, ki so vse državne, so odkrili vse polno napač in spekulacij. Največ zlorab je z boni. Nerednostim so prišli na sled v Novem mestu. Zakrivil jih je potrošnik Ljubanarič. V Dolnji Lendavi so prijeli Olgo Majer in še več drugih.

ZA BEŽIGRADOM V LJUBLJANI je bil pred božičem "partizanski večer," na katerega je prišlo samo 70 "borcev in aktivistov." Kom. tisk se huduje zaradi tako očitnega nezanimanja za to prireditev, ki je "pokvarilo pomembnost večera."

PROTIVERSKA TITOVSKA GONJA. — V titovini se nadalje na vse načine preganjajo cerkev in duhovnike ter prirejajo ravno v času, ko so po cerkvah maše, najrazličnejše prireditve, samo, da bi ljudi odvrgli od cerkve. Tako je bil božič navadni delovni dan. Na vse načine so preprečevali prodajanje smrečic, otrokom pa ubijali večero so za Silvestrovo organizirali po sves Sloveniji praznovanje "novoletne jelke." V Ljubljani so bili na kongresnem trgu zbrani "pionirji" ter so pričakovali prihod "dedka Mrasa," ki se je ob 17. pripeljal na okrašenih sanah v spremetvu palčkov. Janja in Metke ter medvedkov ter

Tri na dan

Danes je god vseh norcev in njih tovarišev. Želim jim še mnogo takih dni.

Pravijo, da jih je "nervozna stara devica" povedla nekaj na račun ured. A. D. Tiče se stvari pred 12 leti in našega takratnega urednika. Ker naš takratni urednik počiva že 10 let v grobu, ne vemo, če se bo radi tega obrnil v grobu ali se ne bo. Enakopravnost si najbrže domišlja, da jo čitajo tudi na onem svetu.

Ker "Enako" očitno tako rada pogreva stare rihte, naj bi enkrat vendar začela ponatiskovati vsebino Družinskega koledarja iz leta 1942. Članek Zajca, Gardna in M. Medveška, ki so jih pisali takrat, bi gotovo zbužljali splošno pozornost.

Direktno iz Washingtona
poročila
STEPHEN M. YOUNG
Congressman-at-Large of Ohio

Pokojnine za veterane
Veterani se zopet potegujejo za pokojnine. Močno so prijetli. Po novem predlogu naj bi se pokojnina ne določala na osnovi nesposobnosti za delo ali bolezn, ampak bi bila že sama ostarelost merodajna. Čim bi veterani dosegli starost 60 let, bi naj dobili mesečno pokojnino 50 dolarjev. Po petinšestdesetem letu bi se pokojnina zvižala na 90 dolarjev mesečno. Vse kar se za doseglo te pokojnine zahteva, je 90 dni vojaške službe v vojnem času in pa da je vojak bil častno odpušen. To pokojnino naj bi dobili vsi veterani iz prve in druge svetovne vojne.

Veterani sami so izračunali, da bi ta zakon, če se uveljavlja, povzročil takoj v prvem letu nekaj milijonov izdatkov iz državne blagajne. Naslednja leta bi se seveda izdatki zelo, zelo povečevali. Po desetih in dvajsetih letih bi številke izdatkov rastle v strašne milijone dolarjev. Če dosegel imajo veterani toliko pravic in ugodnosti kakor nikjer na svetu ne. Tudi pri nas v Ameriki nismo vojakov iz špansko-ameriške vojske tako božali in z njimi tako lepo ravnovali kot na tujci in jim na njihove nakaznice ne mara izdajati nobenega tekstilnega blaga in drugih stvari. Delavci pravijo, da jim domačini vse pred nosom poberejo, delavci se pa potem lahko tolažijo z nezahvaljenimi točkami.

IZ RAZNIH NASELJIN
MILWAUKEE. — Umrl je John Zihelre, star 79 let, doma od Novega mesta, v Ameriki 35 let. Tukaj zapušta dve hčeri in tri vnuki. Lahki mu je umrl edini brat v So. Chicagu.

CHISHOLM, Minn. — Dne 6. jan. je umrla Ivana Baraga, stara 85 let, doma iz Podlog pri Starem Trgu, Notranjsko, v Ameriki od 1902. Do leta 1907 je živela v Clevelandu, potem pa v tej naselbini. Bolehala je par let, v bolnišnici, kjer je umrla, pa je bila dva dni. Zapušta moža Johna, štiri sinove, pet hčera, 21 vnukov in pravnukinjo ter dve sestri v Clevelandu.

MILWAUKEE. — Dne 18. febr. je umrla Margaret Barabreich, stara 64 let, ki je bolehalo več let za sladkorno boleznijo. Tukaj zapušta moža Josepha, poročeno hčer Josephine Pogorelec, dva sinova, sestro, brata in več drugih sorodnikov.

WINDSOR HEIGHTS, W. Va. — Dne 13. febr. je policija našla mrtvega Joeva Bratonyja. Bil je umorjen od zlobne roke v svoji sobi v Wheelingu, kjer je stanoval. Star je bil 61 let in doma s Primorskega. Žena mu je umrla pred več leti. Zapušta tri sinove, hčer in sestro v Burgettstownu, Pa., kjer je bil tudi pokopan.

Nadškof O'Boyle protestira proti procesu v Bolgariji

Washington. — Katoliški nadškof v Washingtonu je izjavil, da je sodno postopanje proti petnajst protestantskim duhovnikom v Bolgariji ravno tako vse odsodbe vredno zasmeševanje pravice in justice kakor vsako krivično preganjanje drugih zastopnikov cerkve. Protestantski duhovniki so samo nove žrtve istega starega komunističnega sistema, ki hoče uničiti cerkev in religijo.

Konferenca Evropske Zveze

Bruselj, Belgija. — Politični zastopniki 22 evropskih narodov, ki so se tu sestali, da poskusijo sestaviti osnovo za Združene države Evrope. USA je poslala tri opazovalce na to konferenco. Častna predsednika sta Winston Churchill in belgijski predsednik vlade Pavel Henry Spaak. Konferenca bo trajala štiri dni. Vseh delegatov je nad 150. Sestavljali bodo tudi statut mednarodnega sodišča, ki bi ščitilo načela izpisana v deklaraciji Združenih narodov o osnovnih človekovih pravicah. Šest držav, ki so sedaj pod komunistično oblastjo, bo zastopanih po njihovih političnih voditeljih, ki so v emigraciji. Bivši poljski predsednik Stanislaw Mikolajczak zastopa Mednarodno kmečko zvezo. Na konferenci sodelujejo zastopniki naslednjih držav: Avstrija, Belgija, Bolgarija, Češka, Danska, Francija, Grčija, Italija, Luksemburg, Norveška, Poljska, Portugalska, Romunija, Švedska, Švica, Turčija, Zapadna Nemčija in Jugoslavija.

Polzvedovalni kolček

Podpisani išče naslov strica Antona Demšar, rojen v Zirihi. V Ameriko je prišel leta 1912. Nekoč se je nahajal v Thomasi, W. Va. Naj bila njegova žena Bogata, B & B Dept. C.P.R., Brandon, Manitoba, Canada. Ivan Jevnikar, c/o James Derivan, R. R. 3, Lucan, Ontario, Canada, bi rad zvedel za naslov gđ. Marice Hrovat, ki je bila zaposlena v Woodstock. Rad bi ji oddal neke važne stvari, ako mu pošlje naslov, ali pa če kdo drugi ve za njo.

Naši narodni junaki
Črneč Crispus Attucks je bil prva naš žrtev v vojski za neodvisnost. Padel je pri Boston Common. Ustrelil ga je Anglež. Blizu trdnjave Stosenberg na Filipinskih otokih je neki Japonec ubil začetkom decembra 1941 našega Robert H. Brooks, tudi črneškega vojaka. To je bil prvi ameriški vojak, ki je izgubil življenje za domovino v drugi svetovni vojni. Njegova oče in mati sta kmetijska najemnika blizu Sadieville, Kentucky. Zato so prostoru za vojaške parade pridržali Knox dali, ime Brooks Field. Devet generalov naše vojske je stalo v pozoru in pozdravilo, da počaste spomin padlega junaka pri veliki svečanosti otvoritve teh prostorov. Zastava se je poklonila na pol droga v čast in slavo junaku.

92 črnaka divizija je dosegla zaviden rekord v Italiji. Vojaki te divizije so pokopani na vojakiških pokopališčih Futa Pass. Črnaki vojaki so se povsod odlično borili za zmago ameriške zastave. Nikdar ni bilo dvoma o lojalnosti črnecev. Kljub temu se je zgodilo, da je tukajšnje podjetje Capitol Theater prepovedalo vstop dvema črnca, ki sta sicer zelo spoštovana naša državljana. Mislim, da je to zelo neameriško postopanje in zato sem sklenil, da bom bojkotal to gledališče. Prav isto so napravili tudi drugi člani kongresa. Mi smo vklesali na spomenik Svobode zaobljubo, da bomo za enakost in bratstvo, da bo Amerika ščitila trudne in uboge, da bo podpirala vse, ki hrpepe po svobodi, da bodo naši vsi brez razlike.

Proti komunistom pridigati je kaznivo

Warsava. — Katoliški duhovnik Arnold Goetze je bil obsodjen na tri leta ječe, ker da je pridigal tako, da je širil sovraštvo proti poljski komunistični vladi.

Kakšna škoda

Louis B. Mayer je zaslužil v letu 1948 417,000 dolarjev kot šef MGM Pictures. Izračunajmo in videli bomo, da to pomeni 1,354 dolarjev na dan. Koliko ta revez izgubi dragocenega časa kadar mora k obedu in koliko mu škoduje vsak, ki ga povabi kam ven izven doma, ko pa so njegove ure in minute tako dragoceno. Pa vendar menda mož ne soglašajo, z drugimi Amerikanci, ki pravijo, da smo kar lepo napredovali od tistih žalostnih časov depresije iz leta 1932.

INŽENIR DRASLER POČASI ODSLAVLJA REPUBLIKANCE

Takozvana čistka pri državnem cestnem oddelku v Clevelandu je v razmahu. Divizijski inženir Louis Drašler je prošli teden odslovil 70 delavcev in sicer takih, kot je rekel Mr. Drašler, ki niso potrebni pri oddelku, ali ki so bili politično aktivni, toda ne za sedanjega guvernerja Lauscha. V prvi vrsti bodo odslovljeni tisti, ki so bili nastavljeni radi svoje politične aktivnosti za bivšega republikanskega guvernerja Herberta. Toda nihče, ki ima civilno službo, ne bo odslovljen, dokler vestno izvršuje svoje delo, je izjavil Mr. Drašler.

Na Japonakem se komunistom ni posekilo

Tokyo, Japonska. — Prišli so na dan dokumenti, ki dokazujejo, da so komunisti lanske leto meseca avgusta hoteli vzporediti generalni štrajk vseh železnic, potem povzročiti nemire in letos v februarju prevzeti oblast na Japonskem z revolucijo. Ta načrt je preprečil general MacArthur, ki je takoj prepovedal, da železničarji in javni uradniki sploh ne smejo stavkati.

Razne najnovejše svetovne vesti

LJUBLJANA. — Pred ljudskim sodiščem v Črnomlju sta bila obsojena župnik in kaplan iz Starega Trga ob Kolpi na smrt z oboješenjem. Župnik je častiti gospod Alton Jarc, 44 let star, v duhovnika posvečen v letu 1928, za župnika v Starem Trgu je bil imenovan v letu 1937. Kaplan je častiti gospod Viljem Savelli, sin goriške družine, ki je po prvi svetovni vojni bila pregnana iz Goriške in se je nastanila v Celju. Bil je duhovnik mariborske škofije. Leta 1941 so ga pregnali Nemci. Zatekel se je v ljubljansko škofijo in dobil mesto kaplana v Starem Trgu. Je šele kakih 30 let star.

Po dosedanjih poročilih naj bi bila oba "priznala," da sta v letu 1942 povzročila smrt devetih partizanov, ker sta jih ovdala Nemcem. Tako priznanje je popolnoma nemogoče, ker v letu 1942 v Starem Trgu ob Kolpi sploh nobenega Nemca ni bilo. Tam je bila v tistem času morda za kak dan kaka italijanska patrolja, sicer pa je bil kraj sam sebi prepuščen, dokler ga niso zasedli partizani. Partizani so ga imeli zasedena skoro napretrogoma vsa leta med vojno. Župnik in kaplan sta več čas bila tam in redno opravljala svojo dušnopastirsko službo kolikor je bilo pač mogoče. Bila sta tako pazljiva, da niti v času najhujših partizanskih bojev nista partizanskih oblasti izvala na nikake posebne akcije proti njima. Popolnoma je nemogoče, da bi bila ta dva duhovnika v letu 1942 organizirala kako špijonažo, da bi bila izdajala ljudi Nemcem in dajala sezname nemških oblastem, da so na podlagi takih seznamov pošiljali skupine Slovencev v koncentracijska taborišča. Nemci sploh nikoli v Stari trg ob Kolpi niso. Doležljivi ni nobenega pojasnila zakaj pravzaprav so komunisti po tolikih letih vzporedili proces proti tema duhovnikoma, ki so jih imeli ves čas revolucije takorekoč v svojih rokah. Poročilo ne pove imen drugih oboješencev, pravi pa, da sta poleg teh duhovnikov, še dva civilista obsojena na smrt z oboješenjem in nekaj drugih ljudi na dolgoletno ječo.

NEW YORK. — Bivši predsednik madžarskega parlamenta, katoliški duhovnik Bela Varga, je dobil zanesljiva zasebna poročila, da je komunistična policija mučila mater kardinala Mindszenty in je kardinal podpisal nekatera izjave v ječi šele potem, ko je sam moral gledati mučenje matere.

BRUSELJ, BELGIJA. — Nad 60 komunistov, med njimi 6 belgijskih senatorjev in državnih poslancev je policija zaprla ob priliki komunističnih demonstracij proti Winstonu Churchill in predsedniku vlade Henry Spaaku, ko so komunisti hoteli nasilno preprečiti, da bi ta dva politika govorila proti komunistični tiraniji in za osvoboditev in demokratsko ureditev Evrope.

LONDON. — Avstrija je gladko zavrnila jugoslovansko novo ponudbo za sporazumno rešitev koroskega vprašanja. Avstrijski delegat Karl Gruber je izjavil, da Avstrija ne plača nikakih reparacij, da ne pristane na nikako izpremembo meja in noče razgovarjati o nobenih avtonomnih pravicah za Slovence v Avstriji. Zastopniki zmanjnih ministrov velesil so dovolili, da bo jugoslovanski delegat Aleš Baebler odgovoril na trditve, ki jih je postavil avstrijski zastopnik.

DUNAJ. — Policija je odkrila načrt komunistične stranke kako bodo avstrijski komunisti prevzeli vso oblast v Avstriji, odgnali sedanjo vladu in izgnali zastopstva Amerikancev in Angležev iz celega avstrijskega ozemlja. Odkritje kaže, da so avstrijski komunisti izdelali ta načrt z odobritvijo sovjetskih oblasti, ki bi izvedbo načrta tajno podpirale.

Strašen požar uničil Kenyon Kollege

Gambier, Ohio. — V Kenyon College je velik požar uničil stanovanja za študente. Dva študenta sta umrla vsled poškodb v požaru, šest jih še pogrešajo in ne vedo kaj je z njimi in 25 je bilo ranjenih, med njimi dva zelo težko. College so zgradili v letu 1827. Bila je to najstarejša tovrstna zgradba v gotskem slogu v U. S. A. Goreti je začelo v prvem nadstropju kmalu po četrti uri zjutraj. Škode je nad milijon dolarjev.

Rusija postavlja vojaštvo ob norveški in finski meji

Helsinki, Finska. — Rusija premika več svojih čet na Norveško mejo. Opazovalci pravijo, da Rusija hoče imeti močnejšo stražo na mejah Norveške, ker je ta država pristopila k zapadno-evropski zvezi. Podobna premikanja sovjetskega vojaštva opazuje tudi na sovjetsko-finski meji.

Požar v rudniku svinca

Berkton, Wis. — V Kitten Mining Works je izbruhnil požar. Petnajst delavcev je bilo v rovu in se nad sedem ur niso mogli rešiti. Vendar so končno bili vsi nepoškodovani rešeni.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Beros studio zaprt
Beros studio, 6116 St. Clair Ave. bo zaprt do sobote 9. aprila.

Zimo smo dobili
Cleveland in druge dele severnih držav Ohio je obiskala pravcata zima večeraj. Pobelilo je precej in vremenski prerok pravi, da bo ostal mraz še nekaj dni pri nas. No, čez 3 tedne po mlad, kaj se nam mara.

Vabilo na sejo
Nocoj se vršijo sledeče seje, na katere je članstvo vabljeno k velikim udeležbi: društvo sv. Vida št. 25 KSKJ ima sejo v zborovalni dvorani šole sv. Vida. Euclid Rifle klub ima sejo ob 8 zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Podružnica št. 41 SZZ ima sejo ob 7:30 v SDD na Waterloo Rd. Ta seja je zelo važna, zato se je naj članice po možnosti udeležijo v velikem številu. — Jutri večer ob 8 bo pa seja St. Clair Grove št. 98 WC v SND na St. Clair Ave. Po seji bo pa družabna zabava.

Važna služba
Guverner Frank J. Lausche je imenoval za pomožnega načelnika pri državnem zavarovalniškem oddelku sedanjega pomožnega mestnega policijskega prokuratorja August Prijatla, ki stanuje na 7702 Lockyear Ave. Mr. Prijatelj bo nastopil službo 7. marca v Columbusu, O. Letna plača je \$5,500.

Sivaini stroji
Norwood Appliance & Furniture Co. 6202 St. Clair Ave. nudi posebno znižane cene ob tem času na šivilnih strojih. Ima jih več vrst, ki so vsi finega izdelka.

Rojenice
Pri družini Mr. in Mrs. Joseph Lach, 4469 W. 137. St. se je oglasila tetka štoklja in jim pustila krepkega sinčka prvorojenca. Srečni ata je sin poznane Frank Lahove družine iz 13110 Crossburn Ae. Tako sta postala Mr. in Mrs. Frank Lach že drugič stari ata in stara mama. Cestitke!

V bolnišnico
V soboto se je zopet podal v bolnišnico Frank Plahutnik iz 10326 Reno Ave. Nahaja se v Doktorja bolnišnici soba št. 60F, kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

Po pismo naj pride
Pri nas ima pismo Marija Trček. Pišeta ji Ivan in Ivanka Zemljak iz Pokleka št. 62 pri Sevnici.

Nocoj gremo
Slovinci gremo nocoj na predpustno zabavo v naš dom v Newburgu. Nikjer drugje nam ne bo tako zelo prijetno in domače.

Skandinavija se naslanja na zapad

Oslo. — Skandinavske dežele vse bolj sprejemajo misel, da morajo skupno z drugimi evropskimi državami pristopiti k severno-atlantskem paktu. Sedaj, ko se Norveška ni dala prestrašiti niti od groženj sovjetske Unije, niti vsled opazicije Švedske, je tudi Danska začela posvetovanje o svojem pristopu. Vodilne danske stranke so se izjavile za pristop. Sodijo, da bo v kakih šestih mesecih tudi Švedska morala opustiti svoje nevtralnost ali se priključiti zapadni protikomunistični fronti držav.

MARCH calendar with days of the week and dates from 1 to 31.

NAROCNINA: Za Zd. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00. Za Kanado in sploh za dežele izven Zd. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

Subscription rates: United States \$8.50 per year; \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$10 per year, \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

No. 42 Tues., March 1, 1949

Naši "Špittalarji"

Kar prav bo če od časa do časa zapišemo kaj o beguncih tudi na uvodnem mestu. Sicer smo pa to že nekaj krat storili. Ze nekaj časa sem je poglavito središče beguncev, ki še niso odšli čez morje, taborišče Spittal na Koroškem. Od tam tudi največ izvem, kako se preostali beguncem godi. Zato nam je kar samo od sebe ušlo pod tipke, da smo dali naslov temu članku, kakor ga vidite tu zgoraj.

Največja novica iz Spittala je ta, da so začeli klicati na "rešanje" kmalu po novem letu tudi naše rojake med begunci, ki mislijo priti v Ameriko in imajo že dalje časa vložene prošnje preko Lige Slovenskih Katoliških Amerikancev ali po kaki drugi podobni organizaciji. Vsak dan jih kličejo, pa kar v lepem številu. Obetajo jim, da bodo enkrat spomladu šli na pot. To je dalo našim ljudem tam mnogo poguma in upanja, čudno se jim pa zdi, da ravno Amerika zahteva med vsemi deželami največ najrazličnejših dokumentov. Najbrž pišejo o tem spittalški begunci tudi svojim. "sponzorjem" tu in vsi skupaj smo že nekoliko nejevoljni na Ameriko. Toda nič drugega se ni dalo pričakovati na podlagi zakona o beguncih, ki ga je lani sprejel naš Kongres. O tem je bilo dosti pisanja in pojasnjevanja, zato bi se zdaj ne smelo to nikomur čudno zdeti. Zdej kmalu enkrat misli Kongres to reč spet v roke vzeti in kaj preduriti, tako upamo. Zaenkrat se pa ne da pomagati.

Pa ne samo v Spittalu kličejo begunce na spraševanja in preiskave za Ameriko, ampak tudi drugod po Avstriji. Ko se je enkrat odprlo, je podobno, da hočejo Avstrijo čimprej izprazniti, kar se tiče beguncev. Je tudi prav tako, zakaj če bo prišlo do kake mirovne pogodbe glede Avstrije, bodo polagoma Zavezniški odšli in beguncem se bo v Avstriji še slabše godilo kot se jim že. Ameriška katoliška organizacija NCWC je pred kratkim odprla novo podružnico v Celovcu in tam ima sedaj opraviti z našimi "Spittlarji", oni pa z njo.

Pa tudi v druge kraje še jemlje naše begunce in na vse strani se naši prigrabljajo. Najraje bi vsi v Ameriko, pa nimate "sponzorjev" tu. Kljub mnogim močnim pozivom od strani LIGE ameriški Slovenci nismo spravili skupaj zadostnega števila sponzorjev, da bi mogli vsi preostali "Spittalarji" priti sem, ali vsaj večina. Kaj šele vsi drugi begunci, ki so še v Avstriji, Nemčiji in Italiji! To nam ni v čast, toda morda se bomo vseno še kaj zganili, čeprav že voda v grlo teče. Seveda pa begunci ne morejo vso večnost čakati na našo milost, zato si pomagajo, kamor pač jim kaže. Tako je šlo na preiskavo za Kanado 15. februarja kar 118 "pesarjev" naenkrat. Tako jim pravijo zato, ker mislijo iti v Kanado okopavati peso. Koliko od teh 118 je bilo sprejetih, pa seveda še ne moremo povedati.

Precej bo ostalo takih, ki nikamor ne morejo — radi starosti, bolezni, pohabljenosti ali česa drugega takega. Taki z veliko žalostjo in težo srca gledajo v bodočnost. Ginljivo je brati, ko poročajo pisma, kako so odhajajoči begunci predlagali oblastem, da bi smele razne skupine vzeti s seboj čez morje po enega ali več takih, ki si sami ne morejo pomagati. Tiste skupine, bi se obvezale, da bodo skupno skrbele za življenje tistega ali tistih, ki bi jih na ta način "adoptirale" in vzele s seboj. Kako razne oblasti gledajo na take ponudbe, pa nismo še imeli prilike zvedeti. Verjetno ne preveč s prijaznimi očmi...

Skoraj enako ginljivo je, ko izvemo, da se ob raznih poslovnih sestankih, kadar odhajajo večje skupine čez morje, misli vseh obrabčajo zlasti k tistim, ki jim nobena vrata v širnem svetu niso odprta. Nastopajo na teh sestankih govorniki, ki odhajajočim polagajo na srce nekako takole: "Poglejte tu svoje rojake, pogledjte jim v oči, kako jim silijo vanje solze! Poskusite jim pogledati tudi naravnost v srce in pretehtajte v duhu njegovo težo! Zakaj? Zelo vam privoščijo, da se lahko umaknete iz te begunske mrzlobe. Ne zavidajo vam zdravja in moči, ki vas bo pritegnila onkraj morja k novemu delu, novemu zaslužku in novemu življenju, toda boli jih, zelo jih boli, da njim samim to ni dano. Komisije, ki nabirajo med nami novih naseljencev za svoje dežele, te siromake komaj iz kotička enega očesa površno pogledajo, pa grede mimo njih... Vi, ki boste z božjo pomočjo kmalu takorekoč na svojem, vi, vsaj vi — jih ne pozabite! Prve groše, ki jih boste mogli v tujem svetu položiti na stran, položite jih na stran za te, ki bi tako srčno radi z vami ali vsaj za vami, pa ne morejo in ne smejo..."

SPOMNITE SE S KAKIM DAROM SLOVENSkih BEGUNCEVI!

Odpri srce, odpri roke...

P. Bernard Ambrožič

Povabim vas s seboj na nagel kratak skok v Californijo. Tam dol v Californiji stoji gora Mt. Wilson in s te gore veliki učenjaki vsako noč gledajo gor pod sinjo nebo. Studirajo zvezde in rimsko cesto, pa seveda tudi luno, ki se ji drugače mesec pravi. Ti učenjaki na gori Mt. Wilson imajo torej največji "televizijski" aparat, ki jih je mogoče najti na naši zemlji. To že veste, da prva polovica ravno napisane besede ne pomeni nič štrbinogatega, ampak tisto "tele" pomeni: daleč. Učenjaki na gori Mt. Wilson torej daleč gledajo in vidijo čudne reči. Pa tudi radi povedo nam navadnim zemljanom, kaj se vidi skozi njihov "televizijski".

Še bolj znamenito pa je, da imajo učenjaki na gori Mt. Wilson ne samo "televizijski", ampak tudi — pomislite in strmi-te! — "telesniški." Seveda boste najbrž ugovarjali in rekli, da to ni takó zelo znamenito, zakaj domala vsaka ameriška hiša ima sama zase "telesniški", ki se mu po naše radio pravi. To je sicer res, ampak le poskusite vi na svoj radio kaj takega teleslišati, kar teleslišajo učenjaki na gori Mt. Wilson! Namreč prijazne pogovore, ki jih imajo med seboj ljudje na — luni! Učenjaki na gori Mt. Wilson so pa že toliko napredovali, da z vso lahkoto teledividijo in tudi teleslišajo, kaj se godi na luni.

V današnji koloni vam mislim povedati nekaj malega iz teledivjenja in teleslišanja učenjakov na gori Mt. Wilson. Zato mislim to povedati, ker sem te dni nekoliko predpustno nadahnjena, pa tudi zato, ker se vsa ta reč koncem konca le nekoliko tiče — beguncem. Da je to res, boste videli ob koncu.

Pripovedujejo pa učenjaki z gore Mt. Wilson to zavedščino takole:

Gori na Luni je dežela, ki nosi nenavadno ime: S. LUnion, da se imenuje ta dežela L. Union, je dosti lahko razumeti. Saj je vendar na Luni in to je zadostno pojasnilo. Tisti veliki S. pred glavno besedo, se bo pa že še tudi pojasnil, če Bog da in človeška bistrost. In dežela S. LUnion na Luni ima seveda tudi svojo vladno, kar ni samo na sebi nič posebnega. Nekaj posebnega je pa to, da ministri na vladi v deželi S. LUnion nosijo krila — pa ne taka kot angelčki na "holly pictures".

Zgodilo se je je pa, da je ministrski predsednik v krilu v deželi S. LUnion na Luni zašel na kriva pota. Učenjaki na gori Mt. Wilson niso mogli do konca dognati, če je hodil po krivih potih vsak dan, da bi se po načinu starih Slovencev lahko zapisalo: Hodil je po krivih potih v petek in svetek. Vendar se večina učenjakov nagiba k misli, da je bilo samo drugo — in to je bilo že čisto dovolj.

Počasi se je to zvedelo širok deželo S. LUnion in nastal je velik javen skandal. Ko je prišel čas za sejo ministrskega kabineta, so razni ministri in podministri v krilih poklicali prvega ministra v krilu na odgovor. Z drugo besedo, da se izrazim pa starokrajško, postavili so ga na "carpet." Brali so mu prilično hude levite. Ministrski predsednik v krilu se ni nič zagovarjal za svoja kriva pota v preteklosti, pač pa je sveto obetal, da bo zaprejel izbiral samo ravna in lepo izhojen pota. Dostavil je še, da bo to delal vsak dan, pa naj pride okoli petek ali svetek.

Ko se je pa javil k besedi, oziroma k levitom, tudi državni tajnik v krilu, pa ministrski predsednik v krilu ni več spon-

korno gledal pod mizo, ampak je uporno pogledal državnemu tajniku v krilu naravnost v oko, odpri usta in vrnil mlo za drago. Takole je znil:

"Pa ti boš meni očital, da spravljam deželo S. LUnion na Luni v slabo ime! Ti boš to meni očital! Če je kdo med nami spravil deželo S. LUnion v slabo ime, si TI tisti! Saj vendar veš, da je danes pod soncem in pod zvezdami in pod luno, to se pravi, tam dol na Zemlji, najbolj pereče vprašanje, kako pomagati nesrečnim — beguncem! Pomagati jim z lepimi zbirkami in spraviti jih ven iz njihovih begunskih taborišč v kako novo domovino. Sonce in zvezde in celo naša luna že davno prav prijazno svetijo beguncem in jim pošiljajo navzdol mnogo svetlobe in toplote. Tudi naša lepa dežela S. LUnion po svoje prav rada pomaga in je že veliko dobrega storila za begunce. Pa bo še storila, da veš, čeprav si ti še zmerom nekje daleč za Luno in najbrž zadnji med nami, ki še zmerom trobi v svet svojo nemumno propagando, češ da so begunci izdajalci svojega naroda in vredni vsega zaničevanja. Nekaj časa ti je šla ta pogubna setev v klasje in dežela S. LUnion te je poslušala, vsaj kolikor toliko. Zdej smo pa že vsi do grla siti tvoje propagande in tako ne more iti več naprej. Če je v deželi S. LUnion kak javen skandal, kot ti praviš, da je, potem jaz trdim, da ga ni večjega kot je ta, da ti še zmerom sediš na stolčku našega državnega tajništva..."

Tako je torej povedal ministrski predsednik v krilu pri kabinetni seji svojemu državnemu tajniku v krilu in...

Žal, zelo žal, tisti hip je se je privlekla silno gosta megla od Pacifika sem in zagnila goro Mt. Wilson v temno noč. Tako gosta je bila megla in tako temna je bila noč, da je prekinita ves televizijski in celo ves telesniški, ki je do tistega hipa tako lepo vezal učenjake na gori Mt. Wilson. In zato se mora moje pripovedovanje tu ravno tako nehati, kakor se je nehalo pripovedovanje učenjakov na gori Mt. Wilson.

Kako se je zadeva nadalje razpletala, morda ne bo treba poizvedovati pri učenjakihi na gori Mt. Wilson. Saj svet zelo hitro napreduje in prav verjetno se zdi, da boste v kratkem imeli kar doma v svojih hišah tako močan televizijski in telesniški, da boste nadaljnji in končni razvoj te zanimive zadeve sami teledideli in teleslišali naravnost iz dežele S. LUnion na Luni — brez posredovanja velikih učenjakov na gori Mt. Wilson tam dol v (podnevi) sončni Californiji.

Ker se pa bojim, da te veličastne alegorije ne bo razumel vsak, ki bere mojo kolono, moram pa takim v tolažbo tudi kaj popolnoma razumljivega povedati. Povem pa to tesno na uho in globoko v srce vsem, ki se zanimate za — begunce, dčprijevce, brezdomce in druge take vratolomce.

In tole je tisto:

Pater Odilo na Willardu "izdaja," oziroma meče "na svetlo," eno zbirko pesmi za drugo. In lahko tudi dodam: Eno lepšo do druge. Jaz vam ne bom na široko tega pripovedoval in vas o tem prepričeval, zakaj bilo je že vse naznanjeno, pohvaljeno in pripravečno v Ameriški Domovini in tudi v Amerikanskem Slovencu. Upam pa, da bo še.

Tega pa le ne veste — in to vam želim povedati tesno na u-

ČE VERJAMETE ALPANE

"Na, zdaj smo pa žounirji," da tudi razumeli kmetico, ker je šepnil trobentač Pust v veži, ko je slišal, kako nas je pozdravila koroška kmetica. Pust je stal predaleč od mene, da bi ga mogel breniti v šinek, zato sem naglo stopil pred kmetico, predno bi naš odkriti Pust še kaj več povedal. Na vso moč prijazno sem se nasmešnil in rekel po slovensko:

"Dober večer, mati! Ne zamerite, ker smo kar tako vdrl v vašo gostoljubno hišo sredi noči. Na patrolju smo bili poslani, pa smo se izgubili, ker nismo vajeni krajev. Radi bi kolikor mogoče hitro izvršili svojo nalogo in se vrnili k polku, kjer nas čaka večerja. Vsaj upamo, da nas bo čakala, ki nismo že od treh jutraj videli gorke žlice v ustih. Ali ste morda kaj videli tod okrog vojake od 7. ali 17. pešpolkov?"

Tako sem govoril v eni sapi, ne vedoč, koliko bo prijazna Koroška razumela kranjskega vojaka. Trdno sem pa upal, da bo razumela, vsaj tiste sladke besede, ki sem jih govoril počasi in razločno, da nismo že od treh jutraj imeli ničesar v ustih. Moji fantje so bili očitno zadovoljni z mojim "raportom," ker sem slišal, kako se je Pust tam za menoj pomenljivo odkušal in parkrat prav naglas požrl suho slino.

"Joj!" je vsa ginjena viknila gospodinja, "revčki, ki vas tako gonijo po svetu lačne in napol mrtve! V hišo stopite in okrog mize posedite. Prinesla vam bo kislega mleka in kruha, kakršnega niste že jedli, odkar so vas vzeli od vaših dobrih mater. Kar naprej, žounirji, Bog blagoslovi vaš prihod pod to skromno streho."

Tako je govorila koroška gospodinja, ali vsaj tako nekako sem jo jaz razumel. Nisem sicer zapopadel vseh njenih besed, sodil pa sem, da hoče nekaj takega povedati, saj je imela vendar tako prijazen obraz, kakršne smo bili navajeni videti pri naših slovenskih materah. Meni se je zdelo, kot bi stala pred menoj dobra Krajčeva mama, ki me je tolikokrat povabila v hišo: "Japček, stopi no v hišo, ti bom odrezala našega dobrega kruha."

Pust, Gutnik in drugi so menili mnogo svojih znancev in prijateljev poznanih še iz skupnega življenja v taborišču Spittal ob Dravi, Avstriji. Morda bo kateri od njih čital te vrstice in se mi ob priliki oglašil na spodnji naslov.

V zadnjem času je tudi odšlo precej Slovencev v Argentino iz Avstrije. Otresli so se bednega življenja po taboriščih; nič več jim ne bo treba stati v dolgi vrsti s konzervno škatlo v roki pred taboriščno kuhinjo na skromno pripravljeno obed. Kakor vse mine, tako je minilo tudi to. In zdaj gremo v novi domovini v novo življenje. Začeto naj bo z Bogom, ker prazno je delo brez sreče z nebes.

Sprejmite lepe pozdrave in mnogo uspeha vam želim vsem v bodočnosti.

Ciril Bartol, Ortiz, plaza Bolivar, Edo Guarico, Venezuela — America del Sur.

Prizor

Iz dnevnika male mestne šolarke: "Danes sem v hiši moje tete videla, kako je mesar klal prašiča. Zabodel je nož živali v vrat, meni pa globoko v dušo."

"Bog vam stokrat povrni, mati, ki ste tako dobri. Toda pri najboljši volji ne moremo sprejeti vašega prijaznega povabila." Ko sem to izrekel, sem iz previdnosti stopil za korak naprej, da sem bil v dostojni razdalji od Pusta, Gutnika in drugih. Pričakoval sem namreč, da bodo padli po meni, ki sem jim odžrl večerjo. Nisem si upal pogledati fantom v obraz, ker sem vedel, da jih zavijajo na vse načine v neizmerni jezi. No, naj le počakajo, bodo takoj slišali, da imam še vedno srce zanje.

"Veste, mati," sem zopet povzel, "mi moramo poiskati sovražne armade, ker moramo o njih položaju poročati našim višjim. Ampak, če ste res tako dobri, da bi nam res dali kakšno malenkost (pri besedi malenkost je naš Pust pomenljivo zakšljaj) denite kar na mizo. Bomo takoj nazaj in potem nekoliko povsaval v vaši prijazni hiši. Saj veste, kako je pri vojakihi; najprej služba, potem pa kar že pride na vrsto."

"No, le," je rekla prijazna Koroška. "Pa storite najprej svojo dolžnost, potem pridite pa nazaj. Nič se ne bojte, lačni ne boste šli od naše hiše."

Obrnil sem patrolju in stopil iz hiše naglih korakov. Še vedno nisem namreč povsem zapopal sotprinom, ki sem jih speljal od sklode. Čeprav sem jim preskrbel večerjo, pa so hoteli najbrže patroljirati samo v tej hiši. Kaj jih brigajo oni od 7. in 17. polka. Vsak čas se bo vsu-la nadme ploha hudih besed in se tudi je.

"Ja, hudica namalanega!" je začel prvi Pust, kakor sem pričakoval, da bo, "kaj te vrag moti, ali kaj, da nas vlečeš v noč, ko nas vabijo na večerjo? Naj me prec... če sem še kdaj kaj takega slišal. Da se ti le čel! Kakopak, nocoj se misliš proslaviti na vse večne čase, pa na račun nas ubogih in napol mrtvih o-slov, ki trpamo za teboj."

Takoj je poprijel se Gutnik in tudi drugi niso zaostajali, da so mi dopovedali, kaj mislijo o meni. Prisegali so, da mi tega ne bodo nikoli odpustili in naj me bo sram, ki smo bili vedno prijateljji, zdaj pa postopam z njimi, kot kakšen ibljatar.

Naši smo cesto in zavili po nji, kakor mi je povedal smer stotnik. Ko so fantje nekoliko odjenjali z zmerjanjem, sem jim v par besedah povedal, naj potrpijo samo kakšne pol ure, potem mi bodo pa vso noč hvalo peli.

"Jaz, ti jo že zdaj na tisti račun," je godrnjal Pust in meštral prah za menoj.

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

V Libijski puščavi

ROMAN

Karavana je krenila v hladni večer preko puščave in tedaj so potniki zazrl pred seboj na zapadnem obzorju pojav...

Solnce je začelo in obzorje je plaval nekaj časa v sivkasto-vijoličasti barvi. Polagoma pa se je spet začelo jasiti in bleščati...

Toda kolo časa se suče in tako je vrtnec potegnil sedaj precej take zaloge s seboj. Žal, da jih je še nekaj ostalo...

Brez strahu pokažimo svoje prepričanje kjer koli ga je potreba, posebno sedaj v teh kritičnih časih. Ne delamo razdora med seboj...

Marsikateri naš rojak ima danes dobre pogoje za življenjski obstaj tukaj. V prvi vrsti pa morate pozabiti, kaj je kdo bil doma in kaj je imel...

Pred leti sta obe naši Jednoti KSKJ in SNPJ ustavili poveljanje širou Kanade. Vzrok je bil naveden, če se na moti...

Dožnost vaša je, da se potom društva uvedete med svoje. Ako vas je 7 v enem mestu, ustanovite si odsek V.P.Z. Bled...

Brandon, Man. - Marsikaj povedo naši Kanadčani, a kako čimprej postanem milijonar, to premalo povesite zlasti oni...

Hiša naprodaj Za 1 družino 8 sob, na 1504 E. 71. St., velika hiša, toilet spodaj, pantry, furnee, mreže, cementni dovoz, škrljiva streha...

Pri nas dobite zdravilo "STREPTOMYCIN" ki se ga sicer težko dobi MANDEL DRUG CO. 15702 Waterloo Rd.

Thomas Flower Shop CVETLICE za vse prilike šopke in cvetlice lahko brzojavimo na vse kraje Albin in Fred Thomas (Tome), lastnika 15800 Waterloo Rd. - IV, 3200

Vas muči revmatizem? Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas. Mandel Drug 15702 Waterloo Rd. slovenska lekarna

SEM IN TJA PO KANADI

Poroča Janez Dobernos

THE ENSIGN, ki sem o njem zadnjič pisal, ve povedati naslednjo zgodbo: Katoliško dekle iz Holandije je dospela v Kanado, da bi se tu poročila z nekim nekatoliškim Kanadčanom...

ISTI LIST pripoveduje drugo zgodbo: Nekaj novi Kanadčan iz Latvije je slučajno našel na list THE ENSIGN in je pisal uredništvu pismo. Vprašal je, kje bi bila najbližja katoliška cerkev...

TAKE ZGODBE* prinaša list THE ENSIGN, da bi katoliške Kanadčane bolj krepko opozoril, kakšno odgovornost imajo z ozirom na nove Kanadčane katoličane, ki prihajajo v Kanado...

REV. JAKOB KOLARIČ, naš misijonar, je pred kratkim obiskal slovenske nove Kanadčane v Battawi. Veseli so ga bili in on je bil njih vesel. Vsi so se poslužili lepe prilike in srečili svete zakramente...

KARDINAL MINDSZENTI, ki so ga madžarski komunisti obsodili na do smrtne ječe, je bil pred dobrim letom in pol na obisku v Kanadi. Zdad prihaja na dan, da je takrat pustil tu nekatere dokumente in je prosil, naj jih tu varno spravijo.

Z NOVO FUNDLANDIJO ima kanadski Dominion precejšnje preglavice. Kakor znanostno, je bila ta deželica do pred kratkim nekak samostojni del britanskega Imperija...

ATLANTSKI PAKT je tudi predmet mnogih razprav v kanadskem časopisju. Veliko pomislekov ni opaziti. Minister za zunanje posle Pearson misli, da bo ta pakt najboljša garancija za preprečitev nove vojne.

"THE ONTARIO CATHOLIC Year Book and Directory" se imenuje knjiga, nekakšen koledar, ki ima popisane vse katoliške cerkve in druge katoliške ustanove v provinciji Ontario.

PRVI POUČNI ČLANEK v zgoraj omenjeni knjigi ima naslov: "Epistule ali Listi naših časov." Takole poučuje: Štirje izmed apostolov, namreč Janez, Peter, Jakob in Jada Tadej so pisali epistule ali liste, ki jih imenujemo "katoliški listi..."

Bellevillčani pripravijo se na obisk Belleville, Ont. - V nedeljo, 6. februarja je obiskal naše fante, može in dekleta v Battawi gospod dr. Kolarič. Tega obiska se nas je udeležilo tudi par fantov in deklet iz Bellevilla. Zvečer smo imeli v tamonjski kapelici večerno pobožnost...

Dopisi in drugo

Bellevillčani pripravijo se na obisk

Nas dušni pastir, dr. Kolarič, se je zanimal za vsakega posebej, kako se ima in kaj dela. Tako sva se tudi midva pogovorila. Ko mu povem, da sem iz Bellevilla, sva se dogovorila, da bo prišel tudi nas enkrat obiskat v Belleville in to še pred Veliko nočjo.

"Če rabite kožuhe se zglasite pri nas Otter Lake, Quebec. - Pri srčno pozdravljam uredništvo Ameriške Domovine in se najljepše zahvaljujem za redno pošiljanje lista. Obenem prilagam tudi naročnino še za na prejšnjem mesecu...

"V "Kanadski Ameriški Domovini" z dne 1. febr. 1949 sem čital neki glas iz Toronta, da imajo tam precej hud mraz in burjo, tako da se kar stiskajo in zavijajo. Če so vam kaj potrebni kožuhi, se kar pri nas oglasite in se boste pomenili z našimi kosmatinci...

Sporočam tudi žalostno novice, da nas je 31. januarja t. l. za zmeraj zapustil Nikolaj Markovič. Zadela ga je srčna kap. Pokojni je bil dve leti v nemškem koncentracijskem taborišču Buchenwald.

Lado Jarc, c-o Albert Wright R. R. 5 Belleville, Ont.

Po dolgih letih pri obloženi mizi

So. Edmonton, Alta. - To je pač dobro, da sedaj v uredništvu ne gledava iz oči v oči, ker jaz bi jih takoj povesila. Če mu? Ker me je sram. Da, v resnici me je sram, saj že skoro tri mesece dobivam Ameriško Domovino, pa moram sedaj kar javno priznati, da še danes pošiljam naročnino zanjo.

Zelo mi pride prav ta slovenski časopis, ker me vzdržuje pri slovenscini, katero na žalost že precej slabšo mladm. Torej naj vam povem, da sem doma od Sv. Ane v Slovenskih goricah. Bila sem 12 let v Franciji, odkoder smo pripluli preko At-

lantika na ponosnem parniku "Queen Mary" ravno pred božičem 1947 v New York in takoj nato pa v Kanado, našo novo domovino. Ze po razkošnem življenju na parniku smo videli, da gremo res v bogati kraj, ki ni čutil vojne, ali boljše povedano, katera vojna ni mogla uničiti.

Če vam ne prištevate tega, kar sem vam povedal, potem druga skupina lahko odvažajo les proti zamrznjeni reki.

V "Kanadski Ameriški Domovini" z dne 1. febr. 1949 sem čital neki glas iz Toronta, da imajo tam precej hud mraz in burjo, tako da se kar stiskajo in zavijajo. Če so vam kaj potrebni kožuhi, se kar pri nas oglasite in se boste pomenili z našimi kosmatinci...

Lado Jarc, c-o Albert Wright R. R. 5 Belleville, Ont.

Marjan Gorjanec

Zastopstvo "Svobodne Slovenije" v Kanadi

Toronto, Ont. - Zastopstvo "Svobodne Slovenije" v Kanadi sporoča. Vsi slovenski emigranti, ki se nimajo Koledarja "Svobodne Slovenije" in bi istega želeli naročiti, naj to sporočijo našemu zastopstvu.

Zelo mi pride prav ta slovenski časopis, ker me vzdržuje pri slovenscini, katero na žalost že precej slabšo mladm. Torej naj vam povem, da sem doma od Sv. Ane v Slovenskih goricah. Bila sem 12 let v Franciji, odkoder smo pripluli preko At-

lanta na ponosnem parniku "Queen Mary" ravno pred božičem 1947 v New York in takoj nato pa v Kanado, našo novo domovino. Ze po razkošnem življenju na parniku smo videli, da gremo res v bogati kraj, ki ni čutil vojne, ali boljše povedano, katera vojna ni mogla uničiti.

Če vam ne prištevate tega, kar sem vam povedal, potem druga skupina lahko odvažajo les proti zamrznjeni reki.

V "Kanadski Ameriški Domovini" z dne 1. febr. 1949 sem čital neki glas iz Toronta, da imajo tam precej hud mraz in burjo, tako da se kar stiskajo in zavijajo. Če so vam kaj potrebni kožuhi, se kar pri nas oglasite in se boste pomenili z našimi kosmatinci...

Lado Jarc, c-o Albert Wright R. R. 5 Belleville, Ont.

Zastopstvo "Svobodne Slovenije" v Kanadi

Toronto, Ont. - Zastopstvo "Svobodne Slovenije" v Kanadi sporoča. Vsi slovenski emigranti, ki se nimajo Koledarja "Svobodne Slovenije" in bi istega želeli naročiti, naj to sporočijo našemu zastopstvu.

Zelo mi pride prav ta slovenski časopis, ker me vzdržuje pri slovenscini, katero na žalost že precej slabšo mladm. Torej naj vam povem, da sem doma od Sv. Ane v Slovenskih goricah. Bila sem 12 let v Franciji, odkoder smo pripluli preko At-

Lado Jarc, c-o Albert Wright R. R. 5 Belleville, Ont.

Zastopstvo "Svobodne Slovenije" v Kanadi

Toronto, Ont. - Zastopstvo "Svobodne Slovenije" v Kanadi sporoča. Vsi slovenski emigranti, ki se nimajo Koledarja "Svobodne Slovenije" in bi istega želeli naročiti, naj to sporočijo našemu zastopstvu.

Zelo mi pride prav ta slovenski časopis, ker me vzdržuje pri slovenscini, katero na žalost že precej slabšo mladm. Torej naj vam povem, da sem doma od Sv. Ane v Slovenskih goricah. Bila sem 12 let v Franciji, odkoder smo pripluli preko At-

Lado Jarc, c-o Albert Wright R. R. 5 Belleville, Ont.

Zastopstvo "Svobodne Slovenije" v Kanadi

Toronto, Ont. - Zastopstvo "Svobodne Slovenije" v Kanadi sporoča. Vsi slovenski emigranti, ki se nimajo Koledarja "Svobodne Slovenije" in bi istega želeli naročiti, naj to sporočijo našemu zastopstvu.

Zelo mi pride prav ta slovenski časopis, ker me vzdržuje pri slovenscini, katero na žalost že precej slabšo mladm. Torej naj vam povem, da sem doma od Sv. Ane v Slovenskih goricah. Bila sem 12 let v Franciji, odkoder smo pripluli preko At-

NAZNANILO KANADSKIM SLOVENCEM!

Vsem našim naročnikom po širn Kanadi namanjamo da je blagovolja prevzeti zastopstvo za Ameriško Domovino naša odlična Slovenka, gđ. Anica Doleenc.

Kanadski naročniki, novi in stari, naj torej pošiljajo naročnino za Ameriško Domovino na njen naslov. Dopise, prejembe naslovov pa še nadalje na upravo Ameriške Domovine, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio, USA.

Za vse informacije in nasvete, najsi bodi glede lista ali kaj drugega se rojaki v Kanadi lahko obrnejo na gđ. Dolenc. Njen naslov je:

MISS ANICA DOLENC Ontario Hospital, 1007 Lakeshore Road New Toronto, Ontario, Canada

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

IVAN JONTEZ:

PRISELJENCI

Povest iz kanadskega življenja

Marija seveda ni razumela, kljub temu pa je odločno odmajala z glavo, kar je pomenilo da ne. In ženska, prepričana, da Marija obvlada angleščino, ji je vljudno razložila, da v kanadi ne trpimo, da bi neozhejeni ljudje ležali skupaj, čeprav je jasno, da v natičenih vagonih ne morejo grešiti zoper sveto moralo.

Marija jo je gledala debelo kakor tele nova vrata, saj ni razumela samcate besedice. To je ženska od Zveličavne armade končno tudi uvidela, prišla Marijo za komolec ter je peljala na drugo klop, k nekemu mlademu dekletu, ki je najbrž sanjalo o lepih in bogatih ženah, ki jo čakajo v blaženi Kanadi. Ko je Janez zvedel za incident, se je prav pristrčno nasmejal čes, prav ti je, čemu pa odmajuješ z glavo, če ne veš, kaj si bila vprašana!

Ponoči so se pripeljali v Montreal. Tam sta se Janez in Marija poslovila — za zmerom. Sicer mu je ona ponovno zatrčila, da ga neizmerno ljubi in da ga ne bo pozabila, vendar te svoje obljube ni držala. Privoščila mu je eno pismo, ki je bilo polno razočaranja, ker ji niso padale pečene piške kar same od sebe v usta, potem mu ni več pisala.

Je že tako s takimi poznanstvi. Teden, dva tedna trajajo takšne "vroče ljubezni", dokler pač traja potovanje, potem pa ogenj ugasne in spomini na "ljubljeni" sopotnike se mora-

jo skriti v najtemnejši kotiček duše.

Kdor se je kdaj vozil po železnici od Montrea, čez Quebec, do Winnipega v zapadni kanadski provinci Manitoba, bo lahko razumel razočaranje naših izseljencev, ko so zrlj skodni svet, po katerem se vije železniški tir v brezkončnost.

Dva dni niso videli drugega kakor močvirnat, z grintavim drevjem obraščen svet; voda na desno, voda na levo, jezera, navidez stoječe reke, lagune; vsakih sto ali dve sto milj zanikna naselbina; pragozdovi, v katerih je polovico drevja posušene in gole olupljene smreke štrle v zrak liki nebroj turških minaretov, le da delajo bolj težak vtis na človeka kot slednji.

"Hudiča!" je ušlo Janezu iz ust "Prekletu slab se mi vidi ta svet. Kaže, da cela Kanada leži na vodi. Vse skupaj se mi vidi kakor ogromna puščava, kakor brezmejno pokopališče; vse te olupljene smreke se mi zde kot nagrobni spomeniki. Jaz sem si predstavljal Kanado vso drugačno."

"Jaz tudi..." so v zboru odjeknili Jože, Jovo in Črnogorca ter se spogledali; in v njihovih očeh ni bilo več tisege veselja in poguma kot ob začetku potovanja. Nič kaj razveseljiv začetek.

V Winnipegu so se naši znanci ločili, najbrž za vedno; Janez se je odpeljal v provinco Saskatchewan, dočim so se njegovi sopotniki odpeljali po drugi progi proti Alberti. Vsem je bilo težko pri sru, kajti med potovanjem so se bili privadili drug drugemu ter se sprijateljili; toda ni kazalo drugače, razstati se je bilo treba.

"Mnogo sreče!" so želeli drug drugemu in vlak z Janezovimi popotnimi znanci je odkuril dalje na zapad, Janez pa je moral še čakati svoje vlaka.

Dopolodne drugega dne je Janez izstopil na vmesni postaji, kjer se je moral presteti na drug vlak; konduktar ga je prijel za roko ter ga vodil ven ter mu nekaj pravil, česar pa Janez na svojo žalost ni mogel razumeti. Vlak je odkuril dalje na zapad, Janez pa je stal ob progi s potnimi kovčegi v rokah ter neumno gledal okrog sebe.

Čaka naš Janez, čaka, kdaj in odkod se bo pripeljal vlak zanj, toda vlaka ni bilo od nikoder in fant je postal nestrpen in mejevoljen.

"Ta je pa lepa!" je godrnjal. "Kar na lepem me zrinejo iz vagona, zdaj pa čakaj, če veš česa! Zlomek, pa je res nerodno, če človek ne zna jezika teh ljudi!"

Janez se je začel razgledovati po okolici. Ob progi je stalo majhno, leseno postajno splotje, onostran ceste je čepelo kakih dvajset velikim zabojem podobnih lesenih hiš, katerih ena je imela na pročelju mnogo obetajoči napis: Hotel. Vse naokrog pa sama prerija, pšenična polja in grmičevje. "Nič kaj prijazen kraj!" si

je mislil Janez ter ugibal, kako dolgo bo moral še čakati svojega vlaka. Solnce se je medtem nagnilo že dobršen del preko svojga poldanske točke in Janez je postal lačen.

K njemu je stopil postajni uradnik ter mu začel nekaj dopovedovati.

"Škoda časa in truda!" ga je slovenski zavrnil Janez, čes, sporazumela se tako ali tako ne bosta, čeprav bi mu trobil vušesa do trde noči.

DENARNE IN DRUGE POŠILJATVE ZA STARI KRAJ

Tvrdka Kollander naznanja:

DA: pošilja denar v Jugoslavijo, Trst, Italijo in v vse druge države. Vsaka pošiljatev je jamčena;

DA: prodaja zaboje za pošiljanje blaga ali živil v staro domovino;

DA: prevzema zavitke od tukajšnjih rojakov in isto točno odpremlja na naslovnik;

DA: sprejema naročila za moko in druge že pripravljene zavitke za Jugoslavijo, Avstrijo, Italijo in Nemčijo;

DA: prodaja karte za potovanje v stari kraj in od tam sem;

DA: prodaja AMERICAN EXPRESS Travel čeke in denarne nakaznice za vporabo v naših državah;

DA: opravlja Notarske posle.

KADAR torej rabite postrežbo v gori navedenih slučajih, se obrnite na zanesljivo in dobro znano tvrdko:

AUGUST KOLLANDER

v SLOVENSKEM NARODNEM DOMU
6419 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
V zalogi imamo
Jugoslovanske znamke
Rojaki v Kanadi tudi lahko pošljejo denarna in druga naročila potom naše tvrdke.

V BLAG SPOMIN
DRUGE OBLETNICE SMRTI PRELJUBLJENE HOERJE IN NEČAKINJE

Frances Sedmak

ki je zaspala v Gospodu dne 1. marca 1947, ter odhitela v boljše domovino.

Zgodaj cvetka si zvenela, svoje drage zapustila, ki solze zdaj točijo in na grobu molijo. Mirno zdaj počiva in svetl raj uživa.

Žalujoci ostali:
VERONIKA SEDMAK, mati;
JOSEPH ZNIDARŠIĆ, stric.
Cleveland, O., 1. marca 1949.

Uradnik je zmajal z glavo, poklical mladega fanta, ki je postopal todj ter mu nekaj vednato je zažijal, začel cmakati lel. Čez čas je prišel odnekod mlad Žid ter stopil k Janezu, ki je še zmerom držal svoje kovčge v rokah ter neumno zija, al okrog sebe.

"Schprehen Sie Deutsch?" ga je pobaral v slabi nemščini. Janez je vselo prikimal. To pa to, za silo bo že razumel, hvala ljubezni Matildi v Celju, ki ga je svoje dni učila nemščine.

In Janez je zvedel, da bo moral čakati vlaka do pondeljka zjutraj, kajti bila je sobota in lokalni vlak ne vozi v soboto in nedeljo; torej mu ne kaže drugega kakor naseliti se v edinem hotelu v "mestu" ter čakati pondeljka.

Janezu to ni bilo bogve kako po godu, toda pomagati se ni dalo in fant je po kratkem premisleku krenil proti hotelu.

V hotelu je bil prijazno pozdravljen in hotelier je uljudno povprašal, česa želi cenjeni gost. Janez ga je seveda debelo gledal kakor telček nova vrata, kajti razumel ni niti besedice. Ko se je postrežljivi hotelier že upehal z govornjem in umolknil, se je Janez domislil, da ga najbrž vprašuje, kaj ga je previdlo v hotel; ker se je bil Žid zamudil na postaji in ga ni bilo za njim, se je Janez poslužil "jezika" mutce; nagnil je glavo na stran

ter podložil dlan, kar je pome- nilo, da bi rad spal v motelu; nato je zažijal, začel cmakati in nositi v usta imaginarno žilico, s čemer je hotel možakarju dopovedati, da ni potreben le počitka temveč tudi okrepčila.

Mož ga je razumel, se zasmejal ter ga peljal s seboj v gornje nadstropje, kjer mu je odkazal sobo; nato ga je vodil v obednico v pritličju. (Dalje prihodnjije).

Prihranite si 20% NA VAŠI POMLADANSKI OBLEKI ALI NA LAHKI SUKNJI!

Pojdite v Anzlovarjevo Dept. trgovino, odkoder vas bodo peljali v trgovino, ki prodaja na debelo, ali pa pojdite sami tje.

Tam boste videli ogromno zalogo oblek in površnikov in to po raznih cenah.

ANZLOVAR'S DEPT. STORE

6214 ST. CLAIR AVE. EN 8042

"COME ON OVER ...and get Domestic-ated NOW!"

Find out how easy and how fine home sewing can be with a modern Domestic Sewing Machine! It's simple and satisfying with such "Make-you-want-to-sew" features as forward and reverse sewing... four-point feed that guides the material straight and true... "tailor-made" buttonholes... plus all the frills and refinements you can name. Come in for complete demonstration.

PORTABLES AND CABINET MODELS
Small Down Payments
Prices from 139.95

We give cash discount instead of Eagle stamps
FREE DEMONSTRATION
NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6202 ST. CLAIR AVENUE
JOHN SUSNIK

Vse volneno blago

po novih nizkih cenah. Idealno za pošiljanje v Evropo

BRAZIS BROS. CLOTHES

6905 Superior Ave. 15602 Waterloo Rd.

G. WHISKERS

Zakaj bi bolehal na OTRPNENJU ŽIL IN REVMATIZMU

The M.C.D. Korporacija ima dva splošno znana kemista, Dr. Albert Fisher in Dr. I. Lewis, ki sta po letih preiskovanja odkrila in zdravniško preiskusila to novo zdravilo, ki premaga otrpnenje žil in revmatizem:

SUMAN

je produkt, ki da nagle rezultate v nekaj dneh in prinese olajšanje bolečin ter povrne staro moč gibanja.

Zrve OTRPNENIH ŽIL in REVMATIZMA, ki so na leta trpeli bolečine v kosteh, otekljih prstih in sklepih so bili po nekaj dneh rabe SUMAN kot prerojeni in olajšani bolečini.

Pomaga celo tam, kjer so druga sredstva brez uspeha. Tudi vi ga poskusite!

ZAKAJ BI TRPELI BOLEČINE OD REVMATIZMA?

Sledite predpisom skrbno in blagoslovljaj boste to čudovito preparacijo! Vendar, ako bi čutili, da vam ta produkt ni pomagal, vrnite neporabljen del in mi vam bomo takoj vrnil denar.

SUMAN krogične stanejo \$3.00 skatljica. Prebivatelci Ohio naj dodajo 9c entov za državni davek. Ako je naročilo plačano vnaprej, bomo poštnino plačali mi. Na C.O.D. naročila so stroški poštnine priračunani. Mi vam damo radevolje nasvete.

Naročite še danes. Pošljite pisma in naročila na naslov:

M.C.D. CORP.
1243 West 3rd St. Dept. H Cleveland 13, Ohio

Pošiljanje MOKE IN PAKETOV Z ŽIVEŽEM V JUGOSLAVIJO

Od zdaj naprej pošiljamo moko v Jugoslavijo po dveh cenah, dajajoč s tem na razpolago pošiljateljem, da pošljejo svojem moko s plačano dostavo do Reke ali pa do MESTA PREJEMNIKA (do hiše).

CENE MOKE SO:

1) Vrečo bele moke 100 funtov pošljemo za \$9.00
Prevoz do REKE IN ZAVAROVANJE za polno izgubo (total loss) do mesta prejemnika je vračunano v gornji cen. Prejemnik mora v tem slučaju sem plačati stroške prevoza od Reke do svojega bivališča.

2) Vrečo bele moke 100 funtov pošljemo za \$12.00
V cenji so vračunani vsi stroški za zavarovanje proti polni izgubi (total loss), kot tudi stroški prevoza od Reke do NASLOVA PREJEMNIKA kjerkoli v Jugoslaviji, tako ne bo prejemnik plačal nobenih stroškov, ko prejme moko.

Naša moka, ki jo dobavljamo od poznane firme "GENERAL MILLS," je prvovrstne kvalitete, vsebujoča visoko količino proteina, najmanj 13 1/2%.

STANDARD PAKETI za naročitev naših NOVIH Standard paketov, vprašajte za cenik in naročilno listo (Order Forms). Dostava moke in Standard paketov je garantirana. V slučaju izgube pošiljke, vrnemo denar.

PO OBEH CENAH POŠILJAMO ISTO KVALIFIKACIJO MOKE, KATERA JE SEDAJ PAKIRANA V IZREDNO MOČNE VREČE (OSNABERG BAGS) ZA IZVOZ.

Ena oseba lahko pošlje z isto ladjo največ PET VREČ MOKE in to na pet različnih oseb v Jugoslaviji.

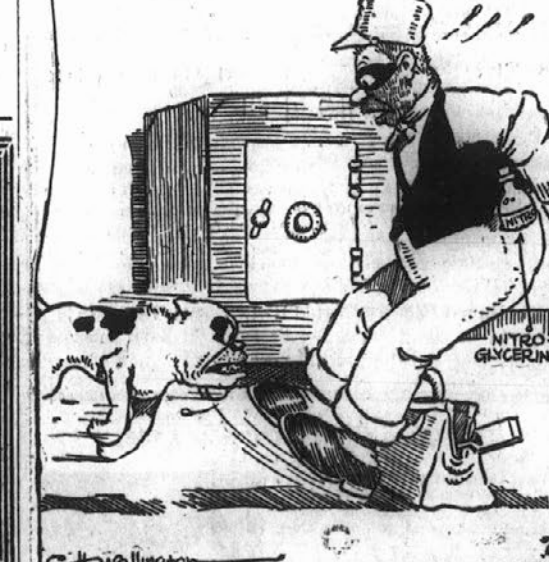
Opozarjamo, da postane vse blago po naročbi Vaša last, dočim smo mi samo posredovalci med pošiljateljem in tukajšnjimi oblastmi. — Ček in Money Orders naj se glase na "DOBROVOLJNI ODBOR."

URADNE URE: Vsak dan od 9 zjutraj do 5 zvečer. V nedeljo in ponedeljek je urad zaprt.

DOBROVOLJNI ODBOR

245 West 18th Street New York 11, N. Y.
Telefon: WAtkins 4-9016

--AND THE WORST IS YET TO COME --in najhujše šele pride

GREATER CLEVELAND
HOME and FLOWER SHOW
MARCH 5, THRU 12
PUBLIC AUDITORIUM

Hours: Sat. Mar. 5, opens 1 p. m.
All other days, 11 a. m. to 11 p. m.

A FEAST OF FLOWERS

more radiant, more colorful... in settings more dramatic than ever!

- A gigantic woodland wonderland with tumbling waterfall.
- Six prize-winning, competitive gardens of inspiring beauty.
- Numerous dramatic settings that portray gracious living.
- Three homes, including "House of Ideas," furnished and decorated.
- Everything for the Home... from financing to latest finishing touches.
- The popular "Green Thumb Court" with larger display of garden equipment and materials.

REGULAR ADMISSION 75¢
ADVANCE-SALE TICKETS 50¢
(Including federal tax)
Available at Retail Florists, Garden Clubs and Burrows' Ticket Office

The Most Beautiful Show of the Year!

DO YOU GET VITAMINS?

Of course you do. Every day! But couldn't you get them in a more convenient way? The answer is, do you get **ONE DAY VITAMINS**? A great many people do not, and as a result, feel below par.

ONE DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
A single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day, furnishes the body with quantities of the five vitamins whose requirements in human nutrition are known.
Get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules at your drug store.
MILES LABORATORIES, INC., Kansas, Kansas

JOHN ZULICH
INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, agent
Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohištvo.
Ivanhoe 4221
18116 NEFF ROAD